

ବନ୍ଧୁଙ୍କାଳେ ପି ୯

១. ស្រីបច្ចាជនបញ្ជី

[១៦] ព្រះសាស្ត្រ កាលប្រចាំថ្ងៃនៅត្នោតដែល ទ្វាក្រារព្យី
កន្លែង ត្រាស់ព្រះអម្ចារេសទាន់ថា និធីនៅ ហរ្តោះ ឬប្រជុំចុងអ្នកប្រជែ
កំណាមច្រោយឲ្យ ជាមីម ។

ກະໂຕຍຸດ່າວ່າສູ່ເຈັບສູ່ມເຕົາ: ຜິດຕາອະບຸ

ກອງព្រៃហ្មណីកាលមិនធានបាស ក៏ទៅជាសារ៉ាវស្អួល ស្អួលស្អួល ឬ

ກຜຕາບາດໍາລັດຊະນະສູງແຫຼ່ງເມືອງບາດສູງ

ក្នុងព្រះសាស្ត្រនៃប្រមូលដែលទូទាត់សត្វរហក ក្នុងរៀបរាលិតក្នុងយើងទ្រង់បានការណ៍រាយ និងជួយពីចារាបាយ “រោគអូរីនមាន” ដូចខាងក្រោម

- ក្រោម- ធម្មបន្ទុកថា អត្ថការថា ជាការងារការពាណិជ្ជកម្ម ឯុទ្ធសាស្ត្រ

ព្រះសាស្ត្រា អ្នក បានទទួលការសរើស្រោះអំពីសម្ងាត់នៃកិច្ចពាណិជ្ជកម្ម

ព្រះសារីបុគ្គលាកន្លែកនាយករដ្ឋបណ្ឌិត

-៣៣៨- អច្ចកថា បណ្តុះតែង ព្រៃដ្ឋាន៖ នី ៧

និងក្រុងប្រជាពលរដ្ឋ និងក្រុងក្រសួង និងក្រុងក្រសួង និងក្រុងក្រសួង

ବ୍ରାହ୍ମିନ୍ୟ ସହିତୀ ଯଦୀକ୍ଷା ପ୍ରଦେଶୀ

កាសន់ខាងចុងគ្នានេះក្នុងក្រុង ជាកាសន់របស់លោក ធ្វើឲ្យលោកមាន
ការសំពុកដោយអាមារវត្ថុ មានយកតុ និងកត្តជាមីម ។ ព្រះមេរោនាំលោក
មេញទៅកាន់ទីតារីក ទូទាត់ ប្រើប្រាស់លោករីយ៍។ ថា “វិនិទ្ទេ៖អ្នកមិន
គួរពី វិនិទ្ទេ៖អ្នកគួរពី” ជាមីម ។ លោកបានជាមួយប្រាស់លោករីយ៍ មានប្រកត់
ទូលាយកិច្ចការណ៍ដោយគោរព ព្រោះមួយច្បាប់ កាលលោកបង្កើតធមិត្តភាពដែល
ព្រះមេរោន់ឲ្យរួមឱ្យ អស់រយៈការ ២-៣ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ កើតុនសម្រេចព្រះអារ-
ហត្ថ ។ ព្រះមេរោនាំលោកទៅកាន់សម្បាក់ព្រះសាស្ត្រ ចូលឃើញឱ្យរួមឱ្យ អគ្គិយ
កិច្ចទីសមគ្នាអ្នយ ។ លំបាត់ទោះ ព្រះសាស្ត្រ ឡើងបង្កើតធមិត្តភាពដែល
ព្រះមេរោន់ឲ្យរួមឱ្យ ត្រាស់ស្អាត់ “ម្នាក់សារីបុត្រ អនុវត្តការបស់អ្នក ជាមួយ
ប្រជុំនីយបុ” ។

ព្រះសាស្ត្រ ម្ចាលសារីបុត្រ អ្នកគារបានស្វែនិយាករិប្រាណ៖ និង
កម្មវិធីបានបំផាន ។

ព្រះរាជ: បចិន្ទទេស:អនុប័ណ្ណប្រជុំ និងកម្មការប្រជុំ ដូចសម្រាប់ប្រជុំ ។

-៣៤០- ធម្មបណ្ឌិតជាតា អង្គកជាតុលិកនិកាយភាពិធ្លីបណ្ឌិតយកក

ក្រឹមយ ពួកភីកុសទួនគ្រឹងជម្លូសភាតា “ព្រះសារីប្រព័ន្ធដោកតព្យាកតរ៉ីបុគ្គល ព្យុកដល់ខេបការគុណាប្រឈមវិតាយមួយវិក ញ្ចាំនប្រាយុណ៍
រែលក្រល់បាកុច្ចាប់ស សូម្បីព្រះរដ្ឋ: ក៏ជាអ្នកអត់ជនតុនិងឱកទ រែល
សម្បូរដល់ការឲ្យឱកទែរ” ។

ព្រះសាស្ត្រប្រជសម្បូជមល់នចនិត្តជានក

ព្រះសាស្ត្រ ទេនីព្រះសរុបថ្មីវិកថារបស់កិច្ចិទាំនៃនោះហើយ ព្រោះ
ថា “ព្យាលកិច្ចិទាំនៃឡាយ មិនមែនវិតសុវត្ថិភាពៗទេ សូម្បីកុនិងកាលមុន
សារីប្រព័ន្ធក៏ជាកតព្យាកតរ៉ីបុគ្គលវិក មុច្ចោះហើយ ដើម្បីនិងប្រកាសសេចក្តី
នោះឲ្យឱកទែរ ទិបព្រោះអលិនចិត្តជាតកទុកកុនិងទុកទិន្នន័យិត្តិស្សរថា ។

សេចក្តីកដំ អាស្រែយអលិនចិត្តកដុម្ភិមារ វិករយហើយ

នានញ្ចាំនិវិញ្ញុបំយកព្រះពាណកាសលទាំនរស់ រែល

មិនមែនព្រះទីយាទាយកដសម្បតី ក៏កិច្ចិអ្នកដល់ព្រម

មេយិតិសូម្បីយ៉ានីនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមប្រារព្យិ

ហើយ កាលចាម្រិននូវកុសលិជ្ជ ដើម្បីសរម្បចជជិជា

នឹងរកឃុំពាករយោទ: ឥប្បីដល់ជមិជាទិអស់ទីនៃសំយោ-
ជន:ទាំនុវត្តន៍រងាយសំដាប់ ។

នានញ្ចាប់ ដើរនោះនឹងព្រាមៗទៅពេម្យកំនើន ដើម្បីខេបការ: រែលពួកជាន
រៀល ឬដើរីហើយដល់ទី នឹងដើម្បីឲ្យឱកទោកហើយ ឲ្យកុនដើរសសុទ្ធកុនគ្រា

១៣: កំពុជមកជាប្រៃសារីមួយក្នុងកាលពេលទូទៅ ។

កិច្ចក្រោមដាក់ប្រជាមុន ដោយខ្លួនរបៀប

ប្រៃសារី ហុះត្រួវត្រាស់ជាក្រោមប្រាក់ យ៉ាវីនេះ
យើង ឡើងប្រាក់ប្រាក់ ត្រាស់ថា “ម្នាក់កិច្ចក្រោមប្រាក់
នឹងមិនបានជាយុទ្ធភាព សម្រួលបានប្រាក់ទុកការ យើង
មិនបានប្រាក់មិនបានប្រើប្រាក់ មួយក្នុងក្រោមប្រាក់ នឹង
ជាបុរាណមួយក្នុងក្រោមប្រាក់ មួយក្នុងក្រោមប្រាក់” មួយក្នុងក្រោមប្រាក់
អនុសាទិនិមួយៗនឹងសម្រួលបានប្រាក់ប្រាក់ ។

និធីនីវ បវិន្ទារ យំ បាស្ស និត្តិស្សវ័ន្ត

និត្តិយុវវិ មេន្ទី តានិស បណ្តិត ករៈ

តានិស កដែមានស្ស សោរយរ យោតិ ន តាមិយោ ។

បុគ្គលិករយ៉ាងីឡូនីអគ្គប្រាក់ នឹងសាទិនិមួយៗ

ចិត្តប្រាក់ប្រាក់ ជាបុរាណមួយក្នុងក្រោមប្រាក់ មួយក្នុងក្រោមប្រាក់

គ្រួលប្រាក់ប្រាក់ ឬមេន្ទី (ប្រាក់) កាលបុគ្គលិកប៉ែអគ្គប្រាក់

ឬមេន្ទី រួមទាំងសេចក្តីពីប្រាក់ ដែលមានពេល

ហាយករណី ។

អធិប្រាយនាទី

បណ្តុះក្រុងនៅ មទោ និធី រាយក្រឹង បានលើ និត្តិស្ស

-៣៨- ធម្មបណ្ឌិតកថា អគ្គកថាជុន្តកនិកាយការចាប់ផ្តើម ឯធម្មការ

បានថា និត្យយកទី (អ្នកពោរសម្រាយ) សេចក្តីថា កំណតាប្រព័ន្ធគ្នៃរដ្ឋបាល
មារយកដែលមិនសមគ្គរ បុគ្គាសការការណ៍ភ្លាមៗរបស់ពួកស៊ីស្ស មានស្ទើសុំពីហានិក
ជានឹងម៉ៅយីយ មិនទិញយាយ ព្រះខ្លាចថាសិស្សនេះ បារម្រីយើនដោយកិច្ចវត្ថុ
មានឲ្យទីក្នុងរមាត់ជានឹងម៉ៅយីនដោយគោរព ប្រសិទ្ធភីយីនស្តីបានឱ្យ
ហើរការ និងមិនបារម្រីយីនតាមទៀត សេចក្តីវិធាសនីនឹងមានដែលយីនដោយ
ការការយកនេះ ដូច្នេះយីយ មិនពេលសង្គត់សង្គិនទេ បុគ្គលិនោះរួម្រោះថា
អ្នកកែរយកទីនេះ ដែលបូចជាសម្រាយក្នុងសាសនានេះ ។ ចំណេះការប្រាប់ប្រាប់
ណា កាលយីឡាទសប់បានឱ្យ គំរូ បារណ្ឌល ធនកំណើកមួយ នៅចំពោះ
ពាករិយារត្សាមសមគ្គរដែលទៀត ឲ្យសិក្សា បុគ្គលិនបែបនេះ រួម្រោះថា ជាអ្នក
មានប្រក្រតិពេលពាក្យសង្គត់សង្គិន តួយកបូចជាព្រះសម្បាសមួន ។ សម
បុគ្គលិនប្រព័ន្ធផ្លូវបានព្រះការព្រះការព្រះបានសំឡុង ពេលពេលនៅក្នុង
សង្គិន ម្នាវការទីនេះ ពេលពេលនៅក្នុងសរស់បុគ្គលិនរបស់បុគ្គលិនរបស់
នោះនិងពាក្យនៅក្នុង ។ បានថា មេន្តា (អ្នកមានបញ្ហា) គឺ អ្នកប្រកបដោយ
បញ្ហានីនក្នុងរបៀបនេះ ។ បានថា តាចិស់ (អ្នកនោះ) ជានឹង សេចក្តីថា បុគ្គលិន

-៣៤៤- ធម្មបន្ទុជកថា អច្ចករថាជុន្តកនិតាយការថាជម្បបន ឯុត្តិយការ
គប្បីទប់ គែ គប្បីចុលទៅអនុយជិតបញ្ជីព័ត៌មាន៖ ព្រោះកាលអនុវត្តកសិក
គប់រកអាមារូរដ្ឋាន គុណវិសេសដីប្រសើររៀមខាង ទាសដីហាមករៀមខ
មិនមាន គែ មានវត្ថុសចក្តីប្រមួលម៉ោងបុរីក្រោះ សចក្តីសាបសុទ្ធមិនមាន
នូវយំ ។

ក្នុងទីប៊ីអុត្រោនទេសទា ជំនួយប្រឹត បានសម្រេចអវិយសលទាំងឡាយ
មានហាមតាប់តិ៍សំរាប់ដៅ ។

បច្ចេកទេស